

EDİP CANSEVER'İN SIKINTISI: YAKUP'UN ÇAĞRILMAYIŞI

Alâattin Karaca

■ Şairin Psikolojisiyle Şiiri Arasındaki Bağ

Şairin mizacı ya da psikolojisi -şiirlerinin dibine çöken bir tortu gibiseçtiği kelimelere, çizdiği karakterlere, betimlediği mekânlara değin siniyor kanaatimce. Edip Cansever'in şiirleri de böyle; mizacından ve ruh hâlinen olabildiğince besleniyor. Bu nedenle şairin mizacına ve şiirinin oluşum sürecindeki psikolojisine dair bilgiler, zaten örtük olan eserlerini açabilmek için gerekli.

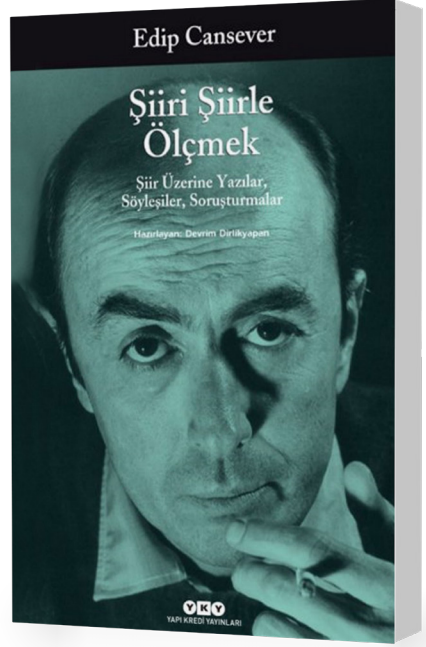
“Çağrılmayan Yakup” şiiri de böyle; hayata karşı alınan bir tavır, bir ruh hâlini yansıtıyor ve daha kuşatıcı bir çözümleme yapabilmek için Cansever'in mizacına, psikolojisine dair bilgilere ihtiyaç var. Ama şairin mizacını ve şiirin oluşum sürecindeki ruh hâlini bilebilmek de öyle pek kolay değil. Varsa ancak günlükleri, anıları, mektupları ya da bazı söyleşilerinden birtakım bilgiler çıkarabilmek mümkün. Nitekim Alev Ebüzziya ve Erdal Öz'e yazdığı mektuplar ile bazı söyleşi ve yazılarında bu tür bilgilere ve “Çağrılmayan Yakup”un oluşum sürecindeki ruh hâline dair birtakım ipuçlarına rastlayabiliyoruz.

“Ben burda bir sıkıntıyım...”

Cansever'in mizacını ve psikolojisini anlatabilecek başlıca anahtar kelimeler, sıkıntı ve yalnızlıktır. Çoğu şiirinin öznesinin genelde huzursuz, bunaltılı, yalnız ve uyumsuz bir antikahraman olmasının nedenlerinden biri de bu olsa gerek. Nitekim aynı durumu Erdal Öz de fark etmiş olmalı ki dostunun kendisine yazdığı mektuplara daima sıkıntılı bir ruh hâlinin yansıdığını “*Bu birbirinden güzel mektupların elimde kalanlarını sıraya koyup topluca okuyunca, sıkıntı ve yalnızlığın, bu mektuplara kaynaklık ettiğini bir daha gördüm. Sevgili dostum Edip Cansever'in şiirlerindeki ana temalar da bunlardı.*”¹ sözleriyle belirtir.

1 Edip Cansever, *Şiiri Şiirle Ölçmek*, haz.: Devrim Dirlikyapan, YKY, İstanbul 2009, s. 38.

Gerçekten de öyledir, 1958’le 1962 yıllarında Öz’e yazdığı mektuplarda, “Bana öyle geliyor ki, biz buyuz işte... Sıkılan adamlarız.”², “Kafamın içi bomboş. Dipsiz bir kuyudayım sanki.”³, “Müthiş sıkılıyorum. Daha kötüsü, insanlardan soğuyorum galiba...”⁴, “çok şey buluyorum sıkıntılar içinde...”⁵, “başka sıkıntılarımın da kapsadığı bir sıkıntının içindeyim”⁶ gibi ifadelere sıkça rastlanır. Bu ruh hâli, “Bugün her şey sıkıntılı.”⁷, “İçimde hiçbir zenginlik yok.”⁸, “Fena sıkılıyorum, değil mi?”⁹, “Gene başladı can sıkıntısı”¹⁰, “anlamsızlığın, sıkıntının çağdaş bir yüküyüm sanki.”¹¹, “Yani sıkıntının ta kendisiyim.”¹², “Kalabalıkların içinde yalnızlık, uğultulu yalnızlık!”¹³, “Tek kelimeyle sıkılıyorum.”¹⁴, “Üzülerek söylüyorum Alev, neyi ne yapsam korkunç bir acı duyuyorum. Sıkılıyorum, sıkılıyorum, sıkılıyorum”¹⁵ vb. ifadelerden de anlaşılacağı üzere daha da ilerlemiş biçimde 1962-1976 yılları arasında Alev Ebüzziya’ya yazdığı mektuplara da sık sık yansıyor. Hatta muhtemelen 1966’nın Ocak ayında yazdığı bir mektubundaki “Kötü bir şekilde anladım dünyayı. Belki her şey iyiydi. Ama ben öyle anladım. Kısırlımışım, kurtulamıyorum. Bana çabuk yaz. Her şey saçma ve ölü. Çabuk yaz. Çıkaramıyorum boğazımdaki izi. Belki de tanıman kötü oldu; senin pırıl pırıl dünyana, kapkara bir böcek gibi yapıştım. Ve anlaşılacak hiçbir yanım yok. Bir değerim de yok. Çelişmeler... Yalnız onlar var, aç kurt sürüleri gibi, delik deşik

2 Cansever, *age.*, s. 42.

3 Cansever, *age.*, s. 43.

4 Cansever, *age.*, s. 47.

5 Cansever, *age.*, s. 47.

6 Cansever, *age.*, s. 55.

7 Edip Cansever, *İki Satır, İki Satırdır*, haz.: Habil Sağlam, YKY, İstanbul 2021, s. 29.

8 Cansever, *age.*, s. 31.

9 Cansever, *age.*, s. 34.

10 Cansever, *age.*, s. 39.

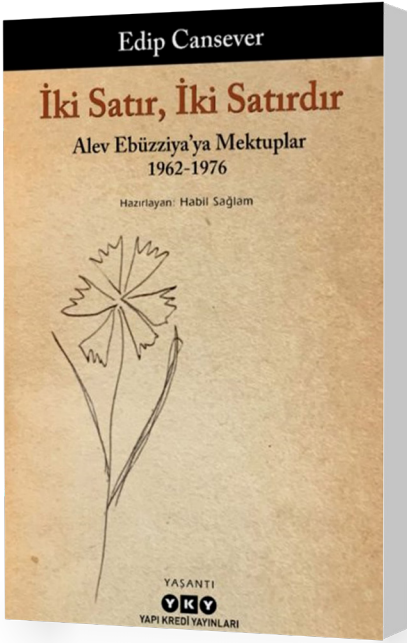
11 Cansever, *age.*, s. 43.

12 Cansever, *age.*, s. 52.

13 Cansever, *age.*, s. 60.

14 Cansever, *age.*, s. 77.

15 Cansever, *age.*, s. 126.

*ediyorlar gövde mi.*¹⁶ cümleleri şairin oldukça karamsar ve huzursuz bir psikoloji içinde bulunduğunu gösteriyor.

İşte bu ruh hâli ve karamsar mizaç, Cansever'in çoğu şiirine sarmıştır. Nitekim kendisi de "*Şiirlerime yerleşen her sözcük ancak bir sıkıntıya bulandıktan sonra eyleme geçebiliyor.*"¹⁷ diyerek bu yargıyı doğruluyor. Buna Alev Ebüzziya'ya yazdığı bir başka mektupta naklettiği ve bir okurun şiirine ilişkin "... *Öyle karamsarsın ki, insan senin şiirlerini okuyunca, âşıkça aşka boş verebilir.*"¹⁸ şeklindeki tespitini de ekleyelim.

Bu tespitlere paralel olarak şair, şiirlerinde genelde "*İçinde yaşadığımız düzenin kokuşmuşluğunu, çürümüşlüğü*"¹⁹ dile getirir; şiirlerinin öznesi bu nedenle "*Ben omuzlarımı alır sıkıntıya giderim*"²⁰, "*Ve gittikçe sıkılmaktır ülkesi sıkıntının*"²¹, "*Ben burda bir sıkıntıyım, atımdan iniyorum*"²² dizelerinde de görüldüğü üzere sıkıntılı ve huzursuzdur. "Çağrılmayan Yakup"un öznesi de böyle!

Şairin Söylediği

Şiiri çözümlenmeye geçmeden önce şairin söylediklerine bakalım. Eylül 1964'te Alev Ebüzziya'ya yazdığı bir mektupta "*Çağrılmayan Yakup'u bitirdim.*"²³ dediğine göre şiiri Eylül 1964'te bitirmiş. Daha sonraki bir mektubunda ise "Çağrılmayan Yakup"un *Yeni Dergi*'de yayımlandığını söylüyor.²⁴ Bilgiler doğru, şiir Kasım 1964'te söz konusu dergide yayımlanmış. Şair, o dönemde yazdığı mektuplardan da anlaşılacağı üzere sıkıntılı bir ruh hâli içinde.

Cansever, kimi yazılarında eserin içeriğine ilişkin düşüncelerini de belirtiyor. Örneğin bir soruşturmaya verdiği cevapta; "...*bazı temaları tiplileştirmeye*

16 Cansever, *age.*, s. 126.

17 Cansever, *Şiiri Şiirle Ölçmek*, s. 213.

18 Cansever, *İki Satır, İki Satırdır*, s. 174.

19 Cansever, *Şiiri Şiirle Ölçmek*, s. 352.

20 Edip Cansever, "Çember II", *Sonrası Kalır I*, YKY, İstanbul 2005, s. 146.

21 Edip Cansever, "Umutsuzlar Parkı VI", *Sonrası Kalır I*, YKY, İstanbul 2005, s. 165.

22 Edip Cansever, "Yılki", *age.*, s. 230.

23 Cansever, *İki Satır, İki Satırdır*, s. 40.

24 Cansever, *age.*, s. 47.

çalıştığını] (...) Çağrılmayan Yakup kitabının en görünür anlamı[nın]] yabancılaşma olduğunu söylüyor²⁵. Sennur Sezer’le yaptığı bir söyleşide de benzer dűřünceleri şoyle tekrar etmekte:

*Evet, Çağrılmayan Yakup baştan sona yabancılaşma olgusunun öne çıktığı bir kitap oldu. (...) Yakup, toplum tarafından itilmiş, horlanmış, uzaklaştırılmış bir insanı simgeliyor sanırım. Böylece topluma, insana, kendine yabancılaşmış bir tip olarak çıkıyor karşımıza.*²⁶

Bunlar, “Çağrılmayan Yakup”un temasına dair birtakım ipuçları. Elde küçük de olsa Yakup’un esin kaynağına dair bir bilgi de var. şairin Alev Ebűzziya’ya yazdığı bir mektuptaki “...geçenlerde Çağrılmayan Yakup’a rastladım, Bankalar caddesinde, kuşkulu kuşkulu bakıp geçti yüzüme.”²⁷ satırları ile lkű Ulurmak’ın *Edip’in Lastik Topu* adlı eserindeki Yakup Arslan’ın yazdığı “Çağrılmayan Yakup diye bir kitabı vardı, imzaladı, aldım, evde. (...) Sonradan bizim için yazdığını söyledi ama hiçbir řey anlayamadım.”²⁸ cűmleleri, “Çağrılmayan Yakup”un esin kaynağının Asmalimescit’teki meyhanelerden birinin sahibi olan Yakup Arslan olduğuna işaret ediyor. Bu arada ekleyelim; Cansever’in şiirlerindeki Var-tuhi, Stepan, Armenak, Lűsin gibi isimlerin esin kaynağı da gerçek kişilerdir. şairin sözleri önemli elbette ama asıl başvurulması gereken metin. Ona bak-malı!

şiirin Söylediği

Üç önemli figür var “Çağrılmayan Yakup”ta. İlki Yakup, ikincisi onu kuşatan dünya ve bir de kurbagalar. şiiri yorumlayabilmek için bu üç kapalı figürü aç-mak gerekiyor.

25 Cansever, *şiiri şiirle Ölçmek*, s. 352.

26 Cansever, *age.*, s. 269.

27 Cansever, *İki Satır, İki Satırdır*, s. 174.

28 lkű Ulurmak, *Edip'in Lastik Topu*, YKY, İstanbul 2016, s. 56.

Yakup'un Sıkıntısı

Kimdir ve şiirde neyi temsil etmektedir Yakup? Şair, yukarıda da alıntılıadığımız gibi “toplum tarafından itilmiş, horlanmış, uzaklaştırılmış bir”i diyor. Önce bunun üzerinde duralım. Metinden anlaşıldığına göre hiç çağrılmayan, kendisine hiç “Yakup” diye seslenilmeyen²⁹, “biletçinin bilet bile kesmek istemediği...”, “Kimsenin sözünü bile etmediği bir[idir] Yakup”³⁰ Özetle “Yakub’un hiç çağrılmamış şekli”³¹ Bu dizeler, değersizleştirilmeyi, sıradanlaştırılmayı ve ötelenmeyi içeriyor. Çünkü ad, bilinmenin ve var olmanın bir kanıtıdır; adıyla çağrılan, adlandırılan insanın hem varlığı onaylanır ve doğrulanır hem de değerli ve biricik olduğu hissettirilir. Tersine ise kişide bir değersizlik, sıradanlık ve ötelenme duygusu uyandırıyor. Yakup’un en büyük acısı, sıkıntısı bu: Adlandırılmamak, adıyla hitap edilmemek, varlığının ve biricikliğinin kabul edilmemesi, bir tür küçümsenme, silinme...

Yakup’un ikinci sorunu, muhtemelen çağrılmamasından, adlandırılmamasından dolayı varlığını idrak edememesidir. Varoluşla ilgili bu bulanıklık, git-geller, deyiş yerindeyse aptallaşma, “Bir gidip bir geliyordum kendime aptallaşarak”³² dizesinde özetlenir. Ancak “çünkü herkes Yakub’u yaşıyordu”³³ ifadesinden de anlaşılacağı üzere çoğu insan yaşar bu tür bir kimlik karmaşasını; kimi kez uzaklaşır kendinden, kimi kez döner yine kendine. Bu zihinsel bulanıklıkla bazen adını dahi karıştırır Yakup; “Ben, yani Yusuf, Yusuf mu dedim? Hayır, Yakup/Bazan karıştırıyorum”³⁴ der. Sadece kim olduğuyla ilgili değildir bulanıklık, “taş merdivenleri/ Durmadan kendimle karıştırıyorum”³⁵, “Saat on yediyi ve yirmi biri/ Gösteriyordu ki, ben neredeydim/(...) Ben, yani Yakubun o dağılgan şekli/Nerdeydin”³⁶ dizelerinde görüleceği üzere, kimi kez nesnelere ilişkisi ve dünyadaki yeri, zamanıyla ilgili de karmaşa yaşar; yerini ve zamanını da karıştırır...

Ve sonuç: “Tahtaboşta asılı dur[an]”³⁷, “içi bir yokluğa doğru” büyüyen Yakup, tıpkı Patrick Süskind’in *Koku* romanının başkahramanı Grenouille gibi insanın kendi varlığını, ben’ini idrak edememek şeklinde özetlenebilecek bir yabancılaştırma sorunuyla boğuşmaktadır. Evet Yahya Kemal’in dediği gibi köksüzlük “İnsanda derin bir yaradır”...

29 bk. Edip Cansever, *Sonrası Kalır I*, s. 379.

30 Cansever, *age.*, s. 381.

31 Cansever, *age.*, s. 380.

32 Cansever, *age.*, s. 381.

33 Cansever, *age.*, s. 381.

34 Cansever, *age.*, s. 379.

35 Cansever, *age.*, s. 382.

36 Cansever, *age.*, s. 383.

37 Cansever, *age.*, s. 382.

Yakup'un değersizleştirilmesi ve kendini idrak edemeyişi sorununa, ayrıca bilinçli olarak toplumdan uzaklaşma durumunu eklemeliyiz. Bu, açık biçimde “*Şimdi bir kurtarabilsem ayaklarımı/O benim ayaklarımı... taşlardan/Bir kurtarabilsem*”³⁸ dizelerinden anlaşılmaktadır. Söz konusu dizelerde “taş merdivenler” Yakup’la kurbağalar/toplum arasındaki köprüdür. Yakup, o merdivenlerden kurbağalara, kurbağalardan kendine gider gelir; ama yorgun ve mutsuzdur, bu sebeple toplumla bağlarını koparmak, o taş merdivenlerden kurtulmak ister. Aslında bu kopuş ve kurtulma isteği, Yakup’un tepkisi olmakla beraber, toplum da onu dışlar. Kısaca kopuş, öteleme karşılıklıdır. Şiirde bunu çok açık biçimde bir mahkeme salonunun tasvir edildiği III. bölümde görürüz. Burası masaların, yazı makinelerinin, kâğıt seslerinin olduğu bir yerdir. Toplumunu, belki devleti ve bürokrasiyi simgeler. Yakup bir yerde oturur ama onu orada da kimse çağırılmaz. Çağrılmamak, toplumun ona karşı kayıtsızlığına işaret eder. Bir kenara ilişip sigara içmek ister, “*mübaşir kılıklı kurbağanın biri*”³⁹ olmaz, der! Kalkar, bir duvara dayanır, yine olmaz, der! Şiirdeki “olmaz!”lar toplumsal dayatmayı ifade eder. Yakup bu anonimleştirici otoriteye karşı direnmez başlangıçta. “*Herkesin durduğu*”⁴⁰ yere gider. Herkesin durduğu yere gitmek, herkesle birlikte olmaya, herkese karışmaya boyun eğmektir. Ama bunun bedeli, “ben”in görüşünü yitirmesidir. Yakup’taki bu özgellik -özge bakışı- yitimini Cansever, “*Aralarına aldılar beni. Artık ben hiçbir şey göremiyordum*”⁴¹ dizesiyle ifade eder. Sadece “körelme” değildir yaşanan, onları anlamaz da özne; bu ruh hâlini “*Birtakım sözler ediliyordun, onları ben anlamıyordum*”⁴² sözleriyle dile getirir.

Görüleceği üzere şiirin III. bölümünde “ben”le toplum arasında oldukça derin ve sert bir çatışma, kopuş yaşanır. Toplum, burada bireyi ezen, silen bir otorite olarak giderek yükselmekte; “*yüksekçe bir yere oturmuş*” birinin, sanki bir yargıcın, otoritenin, devletin, bürokrasinin belki de Tanrı’nın sesi, Yakup’un “*başı[nın] üstünden dünyaya yayıl(maktadır)...*”

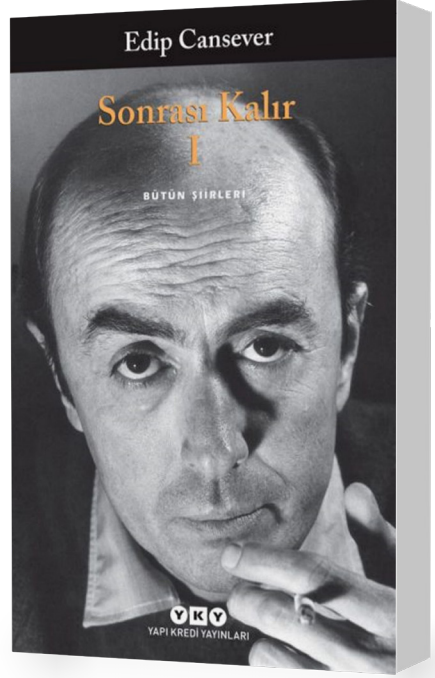
38 Cansever, *age.*, s. 383.

39 Cansever, *age.*, s. 385.

40 Cansever *age.*, s. 385.

41 Cansever, *age.*, s. 385.

42 Cansever, *age.*, s. 385.

Tam da bu noktada dayanamaz ve isyan eder Yakup! İyi de kötü de, ne söylese ne yapsa, hiçbiri silinmeyecek ve sonuçta bireyin izi “*bir bir kalacaktır yaşamanın içinde*”⁴³ Başlarda yalnızca kahırlanıp “*bütün ilgiler sizin olsun/Her türlü bir şeyler sizin olsun...*”⁴⁴ dese de dışlanma ve değersizleştirme şiddetini artırınca bağırır tüm gücüyle. “*Bağırırım, bağırırım, bağırırım*”⁴⁵ dizesi isyanın ifadesi ve bireyin silinmeye ve toplumsal otoriteye karşı çılgınlığıdır. İsyarla beraber çatışmanın şiddeti de artar. Toplum; yani “*bütün kurbağalar bir olup*”⁴⁶ dışarı çıkarırlar onu. Bu, toplumun kendisine uyum sağlamayan, karşı çıkan bireyi dışlamasıdır. Yakup, bir tür sürgündür, uyumsuz ve tutunamayan...

İşte sıkıntı: Yakup’un ya da Cansever’in sıkıntısı! Bir varoluş ve yaşadığı dünyadan, toplumdaki memnun olmayış sıkıntısıdır onunki. Toplum baskıyla “ben”i silmeye kalkıştıkça, içteki ses onu çağırır. İçteki ses, şahsiyettir, silinmeye, susturulmaya karşı direnir ve sahibini arar. Bu ızdıraplı arayış, “*Yakup/Bir şey ki seni çağırıyor, o şimdi ne olmalı/Gene bir Yakup olmalı bu, Yakup*”⁴⁷ dizelerine yansır. Yakup’u çağırana içteki sindirilmiş “ben”dir! Bu bir benlik parçalanmasıdır.

Mekânın Sıkıntısı

Ruh hâli, insanın bakışını etkiler. Mutsuz ruh, doğayı ve mekânları da mutsuz görür; dolayısıyla ruhun sıkıntısı mekâna da yansır. Bundan dolayı şiirde Yakup’un ruh hâliyle mekân ve nesnelere arasında bir bağ vardır. Nitekim Cansever Alev Ebüzziya’ya yazdığı bir mektubunda bu konuya değinir; “*Sıkıntı derken, özel sıkıntılarımından söz açmıyorum. Dünyada oluşumun bir yansıması bu. Kayalar, ağaçlar, akarsular da sıkılıyor.*”⁴⁸ der. “Çağrılmayan Yakup”ta da öyle; mekânlar ve nesnelere öznenin ruhsal durumuna paralel biçimde huzursuzdurlar. Şiirdeki ateş ve sıcaklık imgeleri; hatta kırmızı renk, örneğin “kırmızı alevler hâlinde” kediler, “çöller”, “kızgın güneşler”, “yanan güneş”, “kızgın kâğıtlar”, “alevler hâlinde dünya”, “kan kalp”, kırmızı top” Yakup’un sıkıntısının çevreye yansımasıdır. Bu psikoloji, kimi kez yollardaki “ölü baykuşlar”, “çürük evler”, “ağır ve hastalıklı” iskemleler, “vıcık vıcık taşlar”, “anlamsız, yapışkan bir yığın taşlar” gibi imgelerle mekâna ve nesnelere siner. Böylece Cansever, bir psikolojiyi çevreye, nesnelere, doğaya yaymakta, mekân ve nesnelere psikolojik bir atmosfer oluşturmaktadır. Şiirde ateş, sıcak, kırmızı ve siyah renkler ile vıcık vıcıklık, sıkıntıyı; deniz, pencere, serinlik ise geçici bir ferahlığı yansıtır.

43 Cansever, *age.*, s. 386.

44 Cansever, *age.*, s. 380.

45 Cansever, *age.*, s. 386.

46 Cansever, *age.*, s. 386.

47 Cansever, *age.*, s. 383.

48 Cansever, *İki Satır, İki Satırdır*, s. 160.

Kurbağalar

“Çağrılmayan Yakup”, ben-onlar çatışması üzerine kurulmuş bir şiiirdir. Ben, fert, Yakup’tur; ondan yukarıda söz ettik. Ben’in çatıştığı karşı güç ise kurbağalar simgesiyle anlatılan toplumdur. Şiirin ilk bölümündeki “*Onlar ki kalabalıktılar.../(...) O kadar çoktular ki...*”⁴⁹ ifadelerinden anlaşıldığına göre kurbağalar kalabalıktırlar, ayrıca “Telaşlı” ve “aç gözlü”... Oradan buradan çıkar, oraya buraya koşarlar, kimi kez “*Kırmızı alevler hâlinde koş[an]...*”⁵⁰ kedilere, kimi kez “*Yollarda[ki] ölü baykuşlar*”a benzerler, kimi kez de “*Müzik âletleri renginde ve pırıl pırıl...*” *bir sürü adam*”dırlar⁵¹... Söz konusu dizelerde şair kitleliliğin ve anonimliğin altını çiziyor. Kurbağaların ilk vasfı bu: Birbirine benzer ve kişilikten yoksun bir kitle...

Bu simgenin örtüsü şiirin III. bölümünde biraz daha açılır. Kurbağalar, masalarda oturmuşlardır, buldukları yerde yazı makineleri, kâğıt sesleri vardır, hatta biri “mübaşir kılıklı”dır. Kafkavari bir mahkeme salonu! Kurbağalar, bu bölümde masalarda oturanları, yazı makineleri, kâğıt sesleri, buyurgan mübaşirleri, soğuk duvarları, “olmaz”ları, yüksekçe bir yere oturmuş, sesi dünyaya yayılan büyük otoritesiyle âdeta devleti, bürokrasiyi temsil ederler.

Bütün bunlar, kurbağaların Yakup’la temsil edilen “şahsiyet”i ezen, bireyi değersizleştiren ve anonimleşmeye zorlayan; hatta kendilerine uymadığında dışlayan bir figür olduğunu gösteriyor. Şiirde şahsiyet /Yakup kendi olmak, kendini bilmek için çabalarken, kurbağalar onu sıradanlaşmaya çekiyor, adsız kılmaya çalışıyorlar. Çatışmanın -sıkıntının da- nedeni bu!

Sonuç

Psikolojik bir şiir “Çağrılmayan Yakup”. Dünyada kendi olarak yaşamak ve bilinmek isteyen bireyle -Yakup-, onun kişiliğini, “ben”ini -adını da diyebiliriz- silmeye, bir bakıma “herkesleştirme”ye çalışan toplum -kurbağalar- arasındaki çatışmanın doğurduğu “sıkıntı”yı konu ediniyor. Sıkıntı, anonimleştirilmeye çalışılan şiirin başkahramanından doğup, tüm çevreye, eve, sokaklara, devlet dairelerine, dolayısıyla mekânlara ve nesnelere yayılıyor. Ama sıkıntının asıl kaynağı, şairin bizatihi kendisi bence. Şiirde, bir mahkeme salonunda -dünyada diyelim- kalabalığa karışmadan “*bir kenarda dur[an]*”⁵² Yakup’la, “*Yani ben bir yana yakışmayan bir adamım...*”⁵³ diyen Cansever aynı kişiydi kanaatimce. Yakup, bir yansıtma aracıydı şair için. Kendi sıkıntısını ona yükledi. Yükünü, şiirle atıyordu.

49 Edip Cansever, *Sonrası Kalır I*, YKY, İstanbul 2005, s. 379.

50 Cansever, *age.*, s. 380.

51 Cansever, *age.*, s. 382.

52 Cansever, *age.*, s. 385.

53 Cansever, *İki Satır, İki Satırdır*, s. 87.